

André Aune Bjerke
Blåfall AS
Postboks 61
1324 Lysaker

15. august 2013

NVE – Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Kommentarer til høringsuttalelser for Krossdalselvi kraftverk

I forbindelse med konsesjonsbehandlingen for planlagte Krossdalselvi kraftverk er det her gitt kommentarer til de høringsuttalelsene vi har mottatt. Det har kommet uttalelser fra følgende:

1. Bergen Turlag
2. BKK Nett AS
3. FNF Hordaland
4. Folgefonni Breførlag
5. Fylkesmannen i Hordaland
6. Hardanger Energi AS
7. Hordaland fylkeskommune
8. Jondal kommune
9. Statens Vegvesen
10. Naturvernforbundet Hordaland
11. Bård Kråkevik
12. Gunnstein Baggegard
13. Trygve Kråkevik

Uttalelsene kommenteres i vist rekkefølge.

Bergen Turlag: Bergen Turlag har merknader til ni av de 13 konsesjonssøknadene som inngår i «Folkefonnapakken». De har ingen merknader til Krossdalselvi kraftverk

Kommentar:

-

BKK Nett AS:

BKK Nett AS opplyser at det per d.d. ikke er ledig nettkapasitet for innmating av ny produksjon i Jondal og Ullensvang kommuner, men at konkrete tiltak for økning av kapasiteten er planlagt/konsesjonssøkt.

Kommentar:

-

FNF Hordaland:

FNF Hordaland (FNF) vurderer samlet belastning av alle utbyggingene på Folgefonnhalvøya, basert på organisasjonens interesse- og kompetansefelt. Temaene INON, friluftsliv, landskap og biologisk mangfold vurderes også enkeltvis for de hvert av kraftverkene.

Det er ingen kommentarer som spesifikt gjelder Krossdalselvi kraftverk under temaene INON, friluftsliv og landskap, men når det gjelder temaet biologisk mangfold bemerkes det at artene makrellterne (VU) og sanglerke (VU) står som registrerte funn i biologisk mangfoldrapporten.

Kommentar:

Registreringene av makrellterne (VU) og sanglerke (VU) ble gjort i øvre del av Krossdalen og det er usikkert om artene fremdeles forekommer i området. Eventuelle rødlistede fugler i øvre del av Krossdalen vil ikke bli direkte berørt av utbyggingen.

Folgefonni Breførarlag:

Folgefonni Breførarlag skriver at en stor del av den planlagte utbyggingen i elva renner langs gården Digrebrekke, som brukes som overnattingssted for bre- og fjellturister. Den dype elvedalen, Gjelet, beskrives som en viktig naturhistorisk lokalitet.

Kommentar:

Det meste av vannveien er planlagt som sjakt og tunnel. Tiltaket vil derfor ikke direkte berøre elvedalen Gjelet.

Fylkesmannen i Hordaland:

Fylkesmannen i Hordaland har ingen særlige merknader til utbygging av Krossdalselvi kraftverk.

Kommentar:

-

Hardanger Energi AS:

Hardanger Energi AS (HE) skriver at det ikke er nok plass i strømmettet til alle kraftverkene som er omsøkt. Deler av strekningen må forsterkes. HE skriver videre at det er viktig at utbyggere informerer om videre status på prosjektene mot netteier, slik at nettførsterkningene kan planlegges.

Kommentar:

Utbygger vil holde HE oppdatert om prosjektets status.

Hordaland fylkeskommune:

Hordaland fylkeskommune (HFK) har følgende merknader til søknaden:

- Det stilles krav om at undersøkelsesplikten etter § 9 i kulturminneloven er oppfylt før iverksetting av tiltakene.
- Avbøtende tiltak med minstevannføring vil sikre en viss vannføring forbi kvernhusmiljøet, holde oppe kvaliteten på fisken i elva og ta vare på Krossdalselvi som landskapselement.
- Det må pålegges avbøtende tiltak for å redusere støy fra kraftstasjonen.

Kommentar:

- *Utbygger er innstilt på å bestille undersøkelse av potensielle automatisk fredede kulturminner. Er det spesielle funn som det må tas ekstra forholdsregler for, vil dette kunne avklares under detaljplanleggingen etter gitt konsesjon. Dette vil gjøres i dialog med HFK.*
- *Det er foreslått en minstevannføring på 350 l/s i sommersesongen og 70 l/s i vintersesongen. Minstevannføringen, sammen med resttilsaget, vil opprettholde fiskebestanden og virke avbøtende for kvernhusmiljøet og landskapet generelt.*
- *Nødvendig støydemping i stasjonen vil innarbeides i detaljplanene.*

Jondal kommune:

Jondal kommune (JK) tilrår konsesjon for Krossdalselvi kraftverk med følgende vilkår:

- Det skal settes krav om støydemping.
- Jondal kommune skal ikke pålegges ekstra utgifter som følge av utbyggingen.
- Det skal legges frem en plan som viser hvordan anleggsdriften er tenkt gjennomført.
- Vegen fra fylkesveg 105 til kraftstasjonen må rustes opp til å tåle 10 tonn akseltrykk.
- Inntaket i Krossdalselvi bør få en plassering og utforming som ikke fører til økt grunnvannstand, økt flomfare eller andre negative virkninger for landbruket.
- Det må vurderes hvordan tiltaket kan bidra til å fremme friluftsliv i området.
- Som en del av konsesjonsvilkårene skal det tas høyde for eventuelle avbøtende tiltak etter fullført anleggsdrift dersom det er nødvendig.
- Dersom nye opplysninger kommer fram i tiden frem til – eller under – sluttbefaringen, ønsker JK å komme med utfyllende uttale på dette tidspunktet.

Kommentar:

- *Nødvendig støydemping i stasjonen vil innarbeides i detaljplanene.*
- *Utbygger vil ikke pålegge JK ekstra utgifter som følge av utbyggingen.*
- *Planleggingen av anleggsfasen gjøres i flere faser; konsesjonssøknad, miljøplan og detaljplan. Disse vil være tilgjengelige for JK.*
- *Inntaket vil utformes slik at det ikke fører til økt grunnvannstand, økt flomfare eller andre negative virkninger for landbruket.*
- *Utbygger vil sørge for at alle adkomstveier er dimensjonert for lastene som opptrer i forbindelse med utbyggingen. Dette ivaretas i detaljplanen.*
- *Utbygger vil vurdere hvordan tiltaket kan bidra til å fremme friluftsliv i området.*
- *Utbygger har ingen kommentarer til de to siste vilkårene satt av JK.*

Statens Vegvesen:

Statens vegvesen (SV) har ingen merknader til konsesjonssøknaden, men de minner om at det må søkes dispensasjon ved bygging mindre enn 50 meter fra fylkesvegen. Detaljplaner og søknad om avkjørselsløype må forelegges SV for godkjenning. Dersom det gis konsesjon vil SV være en part i eventuelle diskusjoner om det som er nevnt ovenfor.

Kommentar:

Utbygger vil søke om dispensasjon ved bygging mindre enn 50 meter fra fylkesvegen. SV er en selvsagt part i diskusjoner om dette.

Naturvernforbundet Hordaland:

Naturvernforbundet Hordaland (NVH) skriver at de er negative til en utbygging av Krossdalselvi kraftverk fordi konsekvensene av redusert vannføring ikke er godt nok kartlagt.

NVH skriver at de stiller seg undrende til metodene konsesjonssøker bruker for å beregne middelvannføring, fordi utregningen benytter medianverdier for å komme opp med et representativt tall for middelvannføringen.

NVH skriver videre at en ikke kan utelukke at rødlistede dyre- og plantearter blir utsatt for store negative konsekvenser ved en eventuell utbygging. NVH lister opp forskjellige rødlistede arter og hevder at disse er registrert/observert i influensområdet.

Til slutt skriver NVH at fordi vassdragslandskapet i Jondal allerede er belastet, er det viktig at de urørte delene som er igjen får forbli urørte.

Kommentar:

Middelvannføring til kraftverket er beregnet ut fra vanlig, gjeldende metodikk. NVH antar tilsynelatende at middelvannføringen er beregnet på grunnlag av medianverdier og viser til figur 1 (side 7) i konsesjonssøknaden. Dette er en misforståelse. Figur 1, som viser medianverdier og minimumsverdier, er én av flere figurer som skal være med i konsesjonssøknaden iht. veileder fra NVE, og den viser ikke grunnlaget for beregninger av middelvannføring.

Det er usannsynlig at rødlistede dyre- og plantearter vil utsettes for store negative konsekvenser. Det vises til biologisk mangfoldrapport, som følger veileder fra NVE, der omfanget av tiltaket for rødlistede arter vurderes som lite negativt. Den eneste rødlistede arten som er registrert innenfor influensområdet er ask (NT).

Isolert sett vil ikke en utbygging av Krossdalselvi kraftverk medføre store konsekvenser og sumvirkningene antas ikke å gi større negative konsekvenser enn tiltaket vurdert individuelt. Dette er fordi store trekkplastre, som Folgefonna, omkringliggende fjellområder, samt sommerskisenteret på breen, ikke berøres av utbyggingene. En betydelig andel av Folgefonnhalvøya er vernet mot inngrep.

Bård Kråkevik:

Bård Kråkevik skriver at familien har drevet restaurering av kulturlandskapet på gården Digrebrekke i mange år. Han skriver videre at en utbygging av Krossdalselvi kraftverk vil ta bort elva som landskapselement på gården og forringe kulturmiljøet som gården utgjør.

Kommentar:

Utbygger har forståelse for at familien som driver Digrebrekke er skeptiske til et tiltak som vil endre på lokalmiljøet når de har brukt tid og penger på å restaurere den gamle gården. Naturinngrepene som er omsøkt er imidlertid relativt skånsomme, sammenliknet med mange vannkraftutbygginger.

Størstedelen av vannveien vil utføres som sjakt/tunnel og vil derfor være helt usynlig. Inntaksdammen vil være en lav terskel i elva og slukeevnen til kraftverket er på bare 1,45 ganger middelvannføringen.

Vannføringen i elva vil bli redusert, men på grunn av den relativt lave slukeevnen vil en betydelig andel av vannet i elva gå som overløp ved inntaket og ikke brukes til kraftproduksjon. Ved høye

vannføringer (flom) vil vannføringen i elva fremstå som uendret, fordi andelen vann som fraføres er så liten sammenliknet med den totale vannføringen. Den lave slukeevnen, sammen med den foreslåtte minstevannføringen, vil gjøre at det fortsatt renner ganske mye vann i Krossdalselvi.

Gunnstein Baggegard:

Gunnstein Baggegard er negativ til at inntaket skal plasseres oppstrøms Lauvbrufossen fordi en heving av vannspeilet vil gi dårligere drenering av dyrka mark på nordsiden av elva.

Kommentar:

Utbygger er i dialog med Gunnstein Baggegard og en god løsning for begge parter er utarbeidet. Det vil tas hensyn til dreneringen av dyrka mark i inntaksområdet. Dette løses blant annet ved at vannspeilet bare heves med omtrent én meter og at det nødvendige oppdemte volumet etableres ved å sprengte/grave i inntaksbassenget.

Trygve Kråkevik:

Trygve Kråkevik skriver om arbeidet med å restaurere Digrebrekke gård og frykter at tiltaket vil kunne ødelegge landskapet og gjøre området mindre attraktivt for turisme. En del av opplevelsen for turistene er å fiske og bade i kulpene i elva.

Kommentar:

Kulpene i elva vil fortsatt ha en bra vanndekning etter en utbygging. Den foreslåtte minstevannføringen anses som tilstrekkelig for å opprettholde en brukbar ørretbestand i elva. For øvrig vises det til kommentar til Bård Kråkevik.